

# Realisten in Onstwedde

## Vergistingsrendement gedaald door hogere grondstofprijzen

**Initiatief:**

Maatschap Natuurenergie Onstwedde (MNO)

**Initiatiefnemers:**

Harry en Chonda Luring, Nanne en Ingrid Sterenborg, Berend Migchels

**Status:**

sinds mei 2007 in productie

**Capaciteit:**

550 kilowatt

**Investering:**

1,5 miljoen euro

**Duidelijkheid**

Harry Luring houdt van duidelijkheid. "Als we nu, met de nieuwe regeling, nog zouden moeten opstarten, dan zouden we het niet doen: de MEP-subsidie is in de nieuwe regelgeving flink verlaagd en bovendien zijn de grondstofprijzen het afgelopen jaar gestegen. Als je dan, zoals wij, geen volledige benutting van je warmte hebt, kan het volgens mij niet uit. Wij zitten gelukkig nog negen jaar in de oude MEP-regeling van 9,7 cent per kilowattuur. Voor ons is er de komende jaren nog wel te verdienen. Maar ik vind het wel een gemiste kans dat de overheid veel minder inzet op de productie van bio-energie dan voorheen."

**Leerproces**

Het vergistingproces bij MNO draait naar tevredenheid, kunnen we de lezer geruststellen. Sinds mei 2007 is de vergister van de Maatschap Natuurenergie Onstwedde in bedrijf. De laatste maanden hebben Harry en zijn maten het hele proces goed in de vingers. "Maar het is en blijft een leerproces", zegt Harry. De maatschapsleden hebben opgeteld drie akkerbouwbedrijven, een melkveebedrijf en een vleeskuikenbedrijf. De vergister draait voornamelijk op rundveemest, maïs, aangekochte agrimix, uien en glycerine. De stroom - voldoende voor zo'n 1200 huishoudens - die dit oplevert, wordt aan het net geleverd. "En met de warmte die vrij komt, worden de vleeskuikenstallen verwarmd. Daar komt geen Gasunie meer aan te pas. Het scheelt 80.000 kilowattuur aan stroom en plm. 35.000 kuub gas aan verwarming", aldus Harry. Maar nog niet alle warmte wordt benut. "We zijn nog aan het zoeken naar een goede benutting van de restwarmte, zoals het drogen van producten of het kweken van algen."

**Extra poot**

De vergister is opgezet met de bedoeling om een extra poot onder de bedrijven van de maten te hebben. "Je wilt je toekomstperspectief vergroten", aldus Harry.

"De tijd zal leren of dat met vergisting lukt." In ieder geval weten hij en zijn maten dat de investering zich in tien jaar, de duur van de MEP-subsidie, terug zal moeten verdienen. "Anders moet er geld bij", aldus Harry.

De collega's in Duitsland zijn wat dat betreft beter uit. De Duitse overheid past het verschil tussen de duurdere groene stroom uit biovergisting en de opwekking van gewone stroom twintig jaar bij.



Harry Luring voor de vergister.

**Verwachting**

Luring concludeert: "We zijn tevreden met onze resultaten tot nu toe en hebben vertrouwen in de toekomst. Maar we hebben in het afgelopen jaar ook gemerkt hoe alles rond biovergisting, landbouw en grondstofprijzen in beweging is. Ik verwacht onder de huidige condities, dat biovergisting in ons land niet een grote vlucht gaat nemen".

Tekst: Henk Feitsma

Foto: Harry Luring

# Maatschap Dankers in de media

## Kleine vergistinginstallaties worden nooit rendabel

**Initiatief:**

biovergisting

**Capaciteit:**

2 Megawatt

**Initiatiefnemers:**

Martien en Rob Dankers

**Rechtsvorm:**

maatschap

**Locatie:**

Borgercompagnie (Gr.)

**Status:**

in productie vanaf september 2007

**Investing:**

vier miljoen euro

Half maart was er nogal wat mediabelangstelling voor de vergistinginstallatie van de broers Dankers in Borgercompagnie. Televisieploegen van TV Noord en de NOS kwamen opnamen maken van het aspergesteken terwijl de hagel iedereen om de oren sloeg.

Martien Dankers (50) geniet nog steeds een beetje na. "Het was hartstikke koud en normaliter veel te vroeg voor asperges natuurlijk. Maar dankzij 'vloerverwarming' zoals de pers het noemde kon mijn collega Doornbosch zijn eerste asperges oogsten. Heel bijzonder."

Doornbosch huurt anderhalve hectare van de maatschap Dankers. "Het perceel ligt pal achter de vergister. Vanaf de vergister lopen buizen door de aspergeregels die de grond verwarmen zodat de asperges veel vroeger zijn dan die van de concurrent", aldus Dankers.

Verderaf gelegen percelen verwarmen zou in theorie kunnen. "Maar het transporteren van warmte over langere afstand kan niet uit."



De installatie.



Rob en Martien Dankers.

**'Vloerverwarming'**

De 'vloerverwarming' draagt maar bescheiden bij aan de opbrengst van het totale bedrijf. De eigenlijke omzet zit in de verkoop van stroom, aldus Dankers. Sinds september vorig jaar levert de vergister stroom. Twee jaar eerder deden de broers na rijp beraad afstand van het melkvee. Hun 250 hectare (inclusief huur) grote bedrijf is nu puur gericht op de verbouw van maïs die tot de laatste vezel de grote vergister in gaat. "Hoewel, groot ...", zegt Dankers nu, "toen we de plannen maakten was twee Megawatt groot, nu hebben ze het al over vier Megawatt en meer. De ontwikkelingen gaan snel hoor". Logisch ook, denkt hij, met kleine vergisters is het niet mogelijk de investeringen in bijvoorbeeld besturing, beveiliging, en automatisering terug te verdienen.

**Niet van een leien dakje**

Martien en broer Rob verdiepten zich ruim drie jaar geleden in de mogelijkheden van vergisting. "Het was nieuw, het was interessant, ook financieel. We hebben ons goed georiënteerd en besloten de stap te nemen. Samen met goede adviseurs, leveranciers en installateurs hebben we met hulp van onze huisbankier de Rabobank het hele plan goed van de grond gekregen." Eén van de lastige dingen om mee om te gaan was en is misschien de wispelturige overheid. Op een gegeven moment werd zelfs de MEP-regeling stil gelegd. "Gelukkig kwamen wij in aanmerking voor de overgangsregeling. Nieuwe initiatieven moeten het doen met de nieuwe SDE-regeling die veel minder gunstig is. Of wij anno 2008 een vergister zouden laten bouwen? Ik denk dat het financieel niet uit kan. Wij zouden het niet doen. Gelukkig zijn de co-producten die voor de vergisting nodig zijn intussen weer wat goedkoper dan vorig jaar", aldus Dankers, "ze waren bijna onbetaalbaar". Wist u dat ondernemers die maïs vergisten verplicht zijn om 50% mest mee te vergisten? Deze verplichting zit de Dankers helemaal niet lekker. "Mest betekent veel water. Het vergisten van alleen maïs en co-producten is economisch interessanter. Bovendien moet de mest van grote afstand worden aangevoerd. Dat is niet echt duurzaam."

**Toekomst**

De komende tijd gaan de Dankers niettemin investeren in mestverwerking. Doel is om een hogere energieopbrengst te halen. Tegelijkertijd willen ze het volume van het digestaat minimaliseren en het digestaat optimaliseren tot vloeibare kunstmest en droge fractie oftewel nuttige compost.

Tekst en foto's: Henk Feitsma